





եղբայրներն ալ թընտա, սահիպի, մախ-  
պէն վէ սայիրէ հափր իտէմէլ: վէ  
պու եղբայրսէ պուլունան թաշ վէ  
թուղա վէ տիվար կիպի, Լէնա վէ  
կնգազ, Լէտէլ իճապ, ճանիպի հիւ-  
քիւմէթ տէն թէնպի հօլունտուդու  
վաղթթ, սահիպի թարափընտան  
գալտըրըլաճազ տըր:

—0—

Միւսթէրէգ մահալլաթ

12. Էթրափը եօլ իլէ մահալլաթ օ-  
տալար վէ եախօտ մահէլլէրի միւս-  
թէրէգ օլտուդտա, զօգաղար, միւ-  
ճէրլէտ թէվօի, վէ իսթիգամէթ,  
վէ թաթ հիր զըմիւնտա, իճապ վէճ-  
հիլէ թանպիմ ու թէսվիյէ օլունա-  
ճազ տըր: պինաէն ալէյ, մահէլլի  
մէգըլարուն պիր խարիթայի ու միւ-  
միյէսի թէրիմ օլունապ, շէյլէ քի  
խարիթայի մէգըլարէտէ, Էվլէլա  
հարիգտէն մուգատաէմ մէվճուտ օ-  
լան գատիմ եօլար վէ տրալար ի-  
լէ, պունլարըն մէսահէյի սաթհիյ-  
եղէրի, վէ սանիեա միւճէտտէտէն  
ալըլաճազ զօգաղար իլէ, եղնիտէն,  
եղր սահիպիլէրինէ այիտ օլաճազ տը  
տալարըն տալիս մէսահէյի սաթհիյ  
եղէրի թէսմ ու իշարէթ օլունաճազ  
տըր: իշպու խարիթանըն թէրիմիյ-  
լէ թաթսիմ օլունաճազ տրալար,  
միւմիյն մէրթէպէ միւրէպպա վէ եա-  
խօտ միւսթէթիլ իլէ շէյլ օլարազ,  
սաթհիլարըլա զօգազ երիզլէրի, գա-  
տիմ տրալարըն սաթհի վէ երիզլէ-  
րինէ գընաս վէ նիսպէթիլ օլաճազ,  
վէ հէրքէսէ, Էսկի տրալարըն ֆէ-  
վայիտ վէ մուհասէնիթընա կէօրէ  
եղր թախսիս գըրընաճազ տըր: վէ

պու խարիթանըն սուրէթի թէնսիպ  
վէ իճրաաթ, եղնի զօգաղարա տա-  
լիր օլան սէքիլիճի մատտէնին էվ-  
վէլթի իշ ֆըրգարաթնա թաթպիգան  
օլաճազ տըր: պու միսիլու մահէլ-  
լէրին թէսվիյէսի տէն, թէվօի թա-  
րիգ իշին թէրթի լաղըմ կէլէն եղր-  
տէն զայ օլմուշ, վէ եախօտ գաղա-  
նըլմըշ մահէլլէրին գըլմէթի, տալի-  
րէյի պէլէսիյէ պուլունան մահէլ-  
լէրտէ, պէլիճի մատտէ ահքեամը-  
նա թէվփիգան թէսվիյէ օլունա-  
ճազ տըր: վէ հէնուզ տալիլէրի  
պէլէտիյէ օլմուտէն եղրլէրտէ միւս-  
թէրէգ մահէլլէր իշին վուղու պու-  
լաճազ զայիեթ, արաւ սահիպիլէրի-  
նէ պիտ օլաճազ տըր: վէ պու սու-  
րէթտէ զայ օլան եղր, հէրքէսիլն  
թաթիլ թէսալարու ֆունտա պուլու-  
նան արաւնըն մըգտաթը գատիմի  
նիսպէթիլլէ թաթսիմ օլունաճազ  
տըր:

13. Թէսվիյէսի լաղըմ կէլէն  
միւսթէրէգ պիր առատա, հէյէ-  
թի տալիլէրիյէ գալմըշ օլան, վէ  
եախօտ պաղը մահէլլէրի միւսթէ-  
րէգ օլուպ, 36 ընճը մատտէ հիւք-  
միւնճէ թաթիլլի զայիլ մէմու պու-  
լունան էպիլիյէ: 12 ինճի մատտէ-  
նին հիւքմիւնտէն խարիճ գաղըպ,  
ֆաղաթ, իսթիգամէթի գարալարշ-  
մըշ զօգաղարա տալիլ օլան 5 ինճի  
վէ 6 ընճը վէ 7 ինճի մատտէլէրին  
ահքեամընա թաթի օլաճազ տըր:

14. Եղնի եօլար ալըլաթ, վէ  
եախօտ թէվօի վէ իսթիգամէթի  
թարիգ գատիլէսի իճրա օլունաճազ  
սէպէպիլլէ, մուգատտէմա իւզէրին-

տէ խանէ պուլունան պիր արաւ,  
խանէ ինչաւընա էրիլիմէեճէր սու-  
րէթտէ քիւչիւք եախօտ պիլիմիլի  
գալար իտէ, իթթիտալիտէ պուլու-  
նան արաւ սահիպիլէրի, քէնտու խա-  
նէլէրինի միւճէտտէտէն ինչաեա միւ-  
պաշէրէթլէրինտէ, իշպու քիւչիւք  
արաւ սահիպիլէ, աղէսի իլէ պիր  
մըգտար եղր վիրմէկէ մէճպուր օ-  
լաճազ, վէ իշպու արաւ սահիպի  
պու սուրէթլէ եղր ալմաղա րազի  
օլմազ իտէ, իթթիտալիտէ պուլու-  
նան արաւ սահիպիլէրինէ, պու տը-  
սայի նաղըսանըն իշթիլարա թէքիլթ  
օլունաճազ տըր: վէ իթի թարաֆ-  
տան տախի իսթիլէքաթ վուգու-  
պուլուր իտէ, 7 ինճի մատտէնին  
հիւքմիւնէ թաթպիգան, կէրէք օլ-  
արալիլ նաղըսանըն, վէ կէրէք իթ-  
թիտալիտէ պուլունան արաւարըն  
ֆիլիեթթ թաթիլ օլունալարա,  
քեաթիլէսի ճանիպի հիւքիմէթտէն  
ալընպ, պատէ հու սաթըլաճազ տըր:

—0—

Էպիլիյէնիլ զօգազ երիզլէրի օլան չըգ-  
մա վէ չըգընտըրը:

15. Իշպու նիգամնամէ իլէ թալ-  
եին օլունաճազ չըգմալարտան պաշ-  
ղա, պունտան պէյլէ զօգազ երիզ-  
լէրինէ չըգմա եաթըլմաեաճազ տըր:  
վէ հէր պիր գաթըն չըգմալարը, օլ-  
գաթըն խաթիլ իսթիգամէթիտէն  
իթիպարէն հիւսպ օլունաճազ տըր:  
Չէմին իւզէրինտէքի գաթըն խաթիլթը  
իսթիգամէթի, նիգամնամէնին պի-  
րինճի վէ իւչիւնիւ մատտէլէրինտէ  
պէեան օլունան սուրէթլէ թէվփի-  
գան թալիլն գըրընաճազ տըր: վէ

տըր: վէ հէր պիր գաթըն պալոն վէ  
չահիլիլլէրինին թուլու, օլ գաթըն  
երիզլէրին թալունտն իւչտէ իթի-  
ոնին թէճապուզ իթմէեճէր տիր:  
Եղնիլէրէ միւթիտալ իթի խանէ-  
նին պալոն վէ չահիլիլլէրի արալա  
ընտա, լա աղալլ տէթթ արըն  
ֆաղալ պըրաղըմազ լաղըմտըր: վէ  
պու պապտէ պիր միւնաղաւ զու-  
հուր իտէր իտէ, զիթր օլունան խանէ-  
լէր սահիպիլէրինտէ, հէր պիրիսի  
քէնտու պալոն վէ եախօտ չահիլիլլին-  
լէրինի, գոնչուսունտն խանէսի հու-  
տուտունտան, լա աղալլ իթի արըն  
ուզը գոն եաթըլարաճազ տըր:

17. Խաթիլ իսթիգամէթ իւ-  
զէրինտէ օլան չըգընտըրար, աթի իւզ  
զիթը հու տուտու թէճապուզ իտէսէ-  
եճէք տիր:

Ալըն, Բ-Բ-Բ

- 1 Գարու էշիլլէրի,
- 2 Միւտէվլէր սիւթուն վէ  
եաալը սիւթուն վէ քիւր-  
սի,
- 4 Բէնճիրէ բէրվաղը, վէ  
բանճուր, վէ գանատ,
- 6 Եաղմուր սուեու պօրու-  
լարը վէ սանտըղլարը,  
վէ տիւքքեան էօլիլլինէ  
վազ օլունան ճամ շէր-  
չիլլէ, վէ զէմին գաթ-  
լարըն վէ տիւքքեանը-  
ըն բէնճիրէլլինէ գօ-  
նուլան տէմիր բարմաղ-  
լըղլար վէ շէնպէրլէր,  
վէ տիւքքեան երիզլիլլէ  
տարան ալըլար:
- 22 Գինտէն լա աղալլ

տէթթ արըն իրթի-  
ֆաինտէ պուլունաճազ  
չարթիլլէ տիւքքեան քէ-  
քէնիլլէրի վէ օլուգլար  
տալիլ օլունաճազ հալտէ  
սաղաղլար:

2 Տիւքքեան վէ մաղաղա-  
լար էօլիլլինտէ պուլու-  
նան թէնթէլէր քի, լա  
աղալլ զէմինտէն տէթթ  
արըն իրթիֆաինտէ  
պուլունալարը չարթ  
տըր: վէ պունլարըն տի-  
վարա միւթիլէնտ օլան  
սըրըգ վէ եախօտ գօլ-  
լարը, գէմինտէն լաա-  
պալլ իւշ արըն իրթի-  
ֆաինտէ, վէ պու սըրըգ  
վէ գօլլարըն ինչիւնալէ-  
րի, գըրգ պէշ տէրէճէ  
օլաճազ տըր:

2 22 Գինտէն լա աղալլ պէշ  
արըն իրթիֆաինտէ օլ-  
մազ չարթիլլէ արըն  
ֆէնէլլէր:

18. Նէրտիպան, վէ պառամազ,  
վէ սէտու, վէ մախպէն բէնիլլէսի  
կիպի եօլ իւզէրլինտէ եղր թուլթան  
վէ չըգընտըր բէյտա իտէն հէր նէվի  
ինչաաթ, քիլլիլլէն մէմու տուր:

19. Պէր մինվալը սաղըգ չըգմա  
վէ չըգընտըրար հաթգընտա օլանմէ-  
վատտը նիղաճիլլէնին ահքեամը,  
եալարըն օլ վէ մէյտան վէ թարիթը  
աամ օլան բթթիլլէր իւզէրլինտէ  
պուլունան պինալարըն երիզլէրինէ  
րաճի օլուպ, պինտըն տիլիլլէր երիզ-  
լէրինի, սահիպ միւր, տիլլէրիկի կիպի  
եաթարըպիլլէ ճէք տիր:

Իպու օն ազուգունճու մատտէլէ, պու  
նաթթը Հիւմանտէն զէլլ օլունան ֆըրգա  
տըր:

Էօնիլլէնտէ թարիլը աամ օլմանան  
եալըլարըն հինի թամիր վէ ինչաւըն-  
աա, թարաֆէյնինտէ պուլունան  
սահիլիլլէրի հիւսպըն թէճապուզ  
իտէմէյիպ, ֆաղաթ պինանըն վա-  
սաթընտա պուլունան օտա, էն պիւ-  
լիւք ճատտէլէր հաթգընտա օլան  
հիւքմէ թաթպիգան, պիր արըն օն  
սէքիլլ բարմազ իլէրու չըգարըլապի-  
լէճէք տիր, չու գատար քի, իթի  
թարաֆընտա միւթիլլատը գօմիլա-  
րը րազի օլուպ, տիլլէրլէրինէ զա-  
րարը վէ մէվթընա պիր մահզուրու  
օլմալարը, Էպիլիյէ մէճիլիլլէնտէն  
իլամ, վէ Պաղը Ալիճէ տախի թաա-  
տիլ օլունաճազ հալտէ, իլէրուեճէ  
չըգընտը գոյիլ օլուր:

—1—

Իրթիֆաինտէ Էպիլիյէ:

20. Կէրէք զօգազ իւզէրլինտէ վէ  
կէրէք կէրիտէ պուլունան պիր պի-  
նանըն երիզլիլլէն հէր պիր թարա-  
ֆընըն իրթիֆաթ, երիզ թարաֆընըն  
զէմինինտէն իսթ թապանա գատար,  
հէրնէվիլլէքեալիլլէր իլին, երիզիլլէր, վէ  
ախշապ իլին օն տէթթ արըն օլա-  
ճազ տըր: տամլարըն վէ թահիլա-  
բօշ վէ մէհիլապիլլէրին զէմինտէն  
իրթիֆաթ, սալիլլէր իւզ զիթը հու-  
տուտու, ալթր արընտան զինտտէ  
թէճապուզ իթմէեճէք տիր:

21. Եօգուչու արաւ իւզէրլինտէ  
պուլունան պինտըն իրթիֆաթ, էն  
երիզէք թարաֆըլա էն ալազ  
թարաֆընըն իրթիֆալլէրինտէն պիր

Եօգարուրի գաթլարըն խաթիլթ իս-  
թիգամէթի, Էկէր չահիլիլլէն վէ եա-  
խօտ իւզէրի գաթալը պալոն օլուր  
իտէ, զէմին գաթընըն խաթիլթ իս-  
թիգամէթինէ նիսպէթիլ թալարա չը-  
գարըլապիլլէ ճէք տիր: վէ ֆաղաթ  
իշպու չըգմալար, աթի իւզիլլէր հու-  
տուտու: հիւսպիլլէրի թէճապուզ  
իթմէեճէք տիր:

Ալըն, Բ-Բ-Բ

- 1 18 Մէյտան վէ ըրթիլլէ-  
լարաա,
- 1 12 Օն իթի արըն վէ տահա  
պիեատէ վառի օլան եօլ-  
լարաա,
- 1 6 Օն արըն վիւսաթիտա օ-  
լան եօլլարաա,
- 1 Սէքիլ արըն օլան եօլ-  
լարաա,
- 18 Ալթը արըն օլան եօլ-  
լարաա վէ չըգմազ գօ-  
գաղլարաա,
- 16 Հուտուտու, մատտէլլանիլլէ-  
տէ կէօթիլլէն մըգտաթը թէճա-  
վազ իթմէեճէք չարթըլլա, Էվլէրին  
զօգազ երիզլէրի թարաֆընա, հէր  
նէրէսիմտէ օլուր իտէ օլուն, չահ-  
նիլլէր, վէ ալըգ վէ գաթալը պալ-  
գօնլար ինչաւըն մէճազ օլաճազ տըր:  
վէ պու չահիլիլլէր իլէ պալոն-  
լար, զէմինտէն աղալլի պէշ արըն  
իրթիֆաինտէ պուլունաճազ տըր:  
վէ պունլար էյրիլլէր վէ սալիլլէր շէյ-  
լէր իլէ թուլթաուրապիլլէր, ֆա-  
ղաթ պունլարըն տիլար իւզէրլինտէ  
միւսթէնտ օլունաղու մահէլլ իլէ զէ-  
մին արաւընտա, լա աղալլ իւշ ար-  
ըն մէսաթէ պուլունտուրուլաճազ

հատար վառաթ ալընարազ, անըն  
իւզէրլինէ հիւսպ օլունաճազ տըր:  
ֆաղաթ, հէր հալտէ էն երիզէք  
թարաֆընըն իրթիֆաթ, քեալիլլէր ի-  
լին երիլլիլլէր ալթը, վէ ախշապ իլին  
երիլլիլլէր արընը թէճապուզ իթմէեճէ-  
ճէք տիր:

22. Իւզէրլինտէ գաթ օլմանան օ-  
տալը վէ օտալըլ քեալիլլէր ալթը-  
քեանլարըն իրթիֆաթ, զէմինտէն  
իսթ թապանա գատար սէքիլլ տը-  
ընը թէճապուզ իթմէեճէք տիր:  
վէ, ախշապ պինալարա կէլլինճէ,  
պունլարըն իւզէրլինտէ օտա օլմա-  
եաճազ, վէ իրթիֆաթ պէշ արընը  
թէճապուզ իթմէեճէք տիր:

23. Չըգընտըլարա, վէ իրթիֆաթի  
պինտէ տալիլ օլան մէվատտը սու-  
պըգանըն հալիլ օլունաղու ահքեամ,  
Էպիլիյէյի ումուլիլլէ, եանի էպ-  
նիլլէյի խալըլիլլէ վէ միրիլլէ հաթ-  
ղընտա ճուրի օլմաեաճազ տըր:

—0—

Հարիգ հաթղընտա Թէաալիլ:

24. Պաճալարըն քեաթիլլէսի հա-  
լիլլէն սալիլլէ օլաճազ, վէ սուհու-  
լէթ իլէ թամիր վէ թաթհիր օլունա-  
ճազ սուրէթլէ ինչա օլունաճազ  
տըր: վէ օճաղար թաշ քէմէր վէ  
եախօտ եանմազ շէյլէր իւզէրլինտէ  
օլաճազ տըր: վէ պաճալար աշա-  
ղըտան եօգարընա գատար թուղա  
վէ եախօտ թաշ վէ խալիս խարճա  
եաթըլաճազ տըր: վէ պաճալար  
տամտան լա աղալլ իթի արըն երիզ-  
սէք օլաճազ, վէ ֆաղաթ ախշապ  
պէթլէլլէրէ միւթիլլատը օլան, վէ

